

ASK
ØY

KOMMUNE

Årsplan 2023/2024

Træet barnehage

Innhold

1. Innledning	2
2. Kommunens visjon og verdier	3
3. Presentasjon av barnehagen	4
4. Pedagogisk grunnsyn	5
5. Voksenrollen	5
6. Barns medvirkning	7
7. Læringsmiljø	9
7.1. Barnehagens arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø	10
7.2. Omsorg, danning, lek og læring.....	11
7.3. Æemæ	12
7.4. Språk og kommunikasjon.....	12
7.4. Mangfold, likeverd og likestilling	13
7.4.1 Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte	14
8. Bærekraftig utvikling	15
9. Progresjon	16
10. Digital praksis	16
11. Fagområdene	18
12. Overganger	21
12.1. Tilvenning.....	21
12.2. Overgang fra avdeling til avdeling.....	21
12.3. Overgang fra barnehage til skole	22
13. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid	23
13.1. Barnehagen som lærende organisasjon	24
13.2. Dokumentasjon og vurdering	25
14. Samarbeid	26
14.1. Foreldresamarbeid og medvirkning	27
14.2. Samarbeid andre instanser	28
15. Barnehagens satsningsområder - prosjektarbeid, tema og årshjul	31
15.1. «Naturens magi»	31
15.2. Sammen mot mobbing og «Æemæ»	31
15.3. Lek.	32
15.4. Språk	32
15.5. Høytider, tradisjoner og foreldrearrangement	33
15.6. Årshjul	33

1. Innledning

I Askøy kommune er det 8 kommunale barnehager med ulik organisering, størrelse og pedagogisk profil, som sikrer et mangfoldig tilbud til kommunens innbyggere. Barnehagene har et tett samarbeid og har utarbeidet felles verdier og felles satsningsområder. Satsningsområdene er beskrevet i Temaplan barnehage 2022-2026.

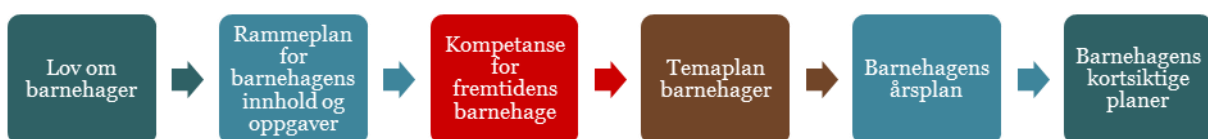
Ansatte i de kommunale barnehagene har felles kompetanseutvikling og samarbeider på tvers for å sikre en høy kvalitet. Fra høsten 2019 utarbeider barnehagene sine årsplaner ut fra en fastsatt mal.

Barnehagenes årsplan bygger på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Temaplan barnehage gir føringer for kvalitetsutvikling i perioden 2022 – 2026 og beskriver eiers og barnehagemyndighets lokale tilpasning til rammeplanen og prioriteringer i planperioden. Som barnehageeier er kommunen ansvarlig for at barna får en god start på et livslangt læringsløp.

Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Figur 1: Planhierarki

2. Kommunens visjon og verdier

Tett på utviklingen – tett på menneskene er Askøy kommunes visjon. Dette betyr at kommunen ønsker å ta en aktiv rolle og være tett på når det gjelder å styre og påvirke utviklingen.

Å være et varmt samfunn med gode levekår innebærer å ha et godt oppvekstmiljø og et rikt kulturliv, og folk som bryr seg om og tar vare på hverandre.

Gjennom kommunes verdier raus, interessert, modig og kompetent skal barnehagen tilrettelegge for trygghet, læring og utvikling i barnas hverdag. Verdiene gir også retning for samarbeid og kommunikasjon og skal sette standard for hva våre ansatte sier og gjør i møte med barn, foreldre, samarbeidspartnere og kollegaer.

(Fra Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030)

Figur 2: Oversikt over hva kommunens verdier betyr for barnehagens ansatte.

3. Presentasjon av barnehagen

Træet barnehage ligger på Træet, nord på Askøy. Vi er en to-avdelings barnehage med 31 barn i alderen 1- 5 år. I år har Søraståvo 12 barn i alderen 1-2 år, og Nordaståvo har 19 barn i alderen 2-5 år. Avdelingenes gruppesammensetning kan variere fra år til år med utgangspunkt i antall søkere på de ulike alderstrinn.

Vi har Træet idrettsbane og Træet skule som nærmeste naboer, og har et godt samarbeid med skolen for overgang fra barnehage til skole. Uteområdet vårt er variert med asfalt å sykle på og trær å klatre i. Vi har «Uteståvo» som vi kan søke ly i når det regner, og vi har «Hageståvo» som vi planter og dyrker i.

4. Pedagogisk grunnsyn

«Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet» (Lillemyr & Søbstad).

Det er en klar sammenheng mellom vårt barnesyn og vårt læringssyn. Vårt læringssyn tar utgangspunkt i at hvert enkelt barn lærer og utvikler seg i samspill med omgivelsene. Vi vektlegger derfor et godt læringsmiljø som preges av gode relasjoner, likeverd og respekt, og jobber aktivt og kontinuerlig med å etablere et trygt og godt barnehagemiljø. Voksenrollen, og hvordan vi legger til rette for barnas medvirkning er en viktig del av vårt pedagogiske grunnsyn. Vi møter barnet som kompetent og likeverdig medmenneske, og har respekt for deres opplevelsesverden. Vårt ansvar er å legge til rette for at barnet skal oppleve mestring, læring og utvikle egne ferdigheter i samhandling med andre. Barna skal møte varme voksne med tydelige grenser.

5. Voksenrollen

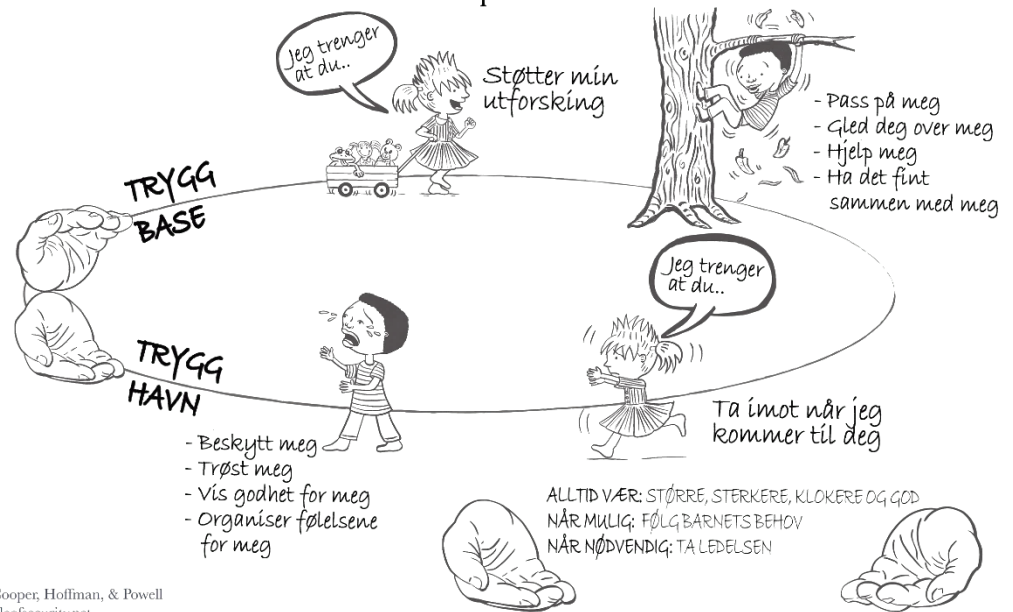
Voksenrollen er av stor betydning for kvalitet og innhold i barnehagen, og det enkelte barns trivsel, læring og utvikling. Personalet skal forstå barns uttrykk og anerkjenne og støtte barnas relasjoner. De skal støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter ved å utfordre, legge til rette for medvirkning, motivere og stimulere til lek og læring. Rammeplanen fremhever at personalet skal være aktive, tydelige og fremme et godt sosialt miljø. De skal være varme og støttende voksne som setter tydelige grenser for barna. Dette krever sensitive voksne som er bevisst sin væremåte og er ansvarlig for de positive relasjonene. Pedagogisk ledelse og kontinuerlig refleksjon og endring av egen praksis er av avgjørende betydning for å sikre og videreutvikle kvaliteten i barnehagen.

Det er den voksnes ansvar å legge til rette for barnets utvikling av egne ferdigheter. Vi er her for å støtte og veilede barna i deres utvikling. Utvikling skjer i samhandling med andre barn og voksne. Hvordan

personalet møter barna er avgjørende for hvordan barnet opplever seg selv. Derfor har vi fokus på voksenrollen. Vi skal bidra til læring og mestring i hverdagen og vi skal støtte og motivere barna.

Trygghetssirkelen

Voksne med fokus på barnets behov

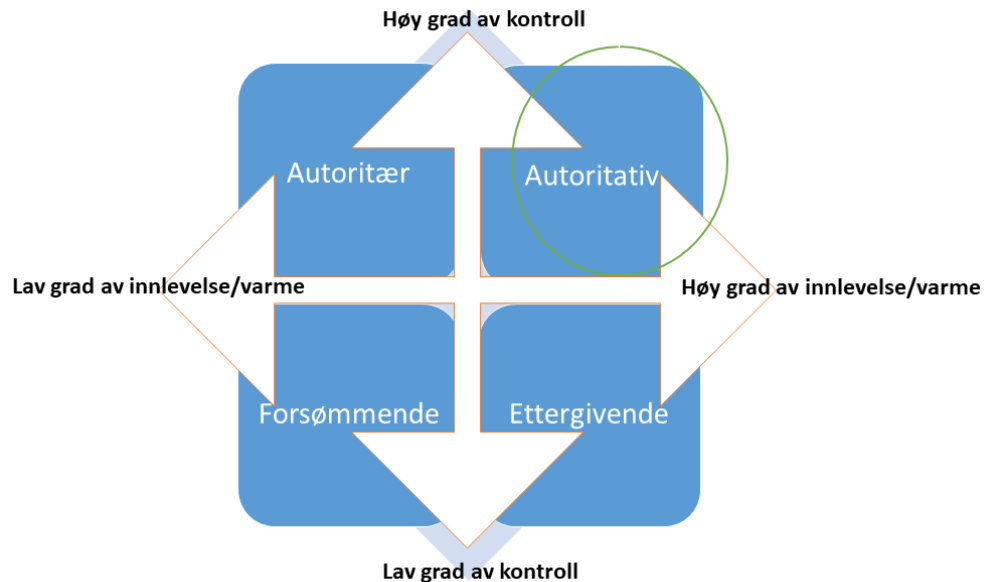

Vi jobber ut ifra trygghetssirkelen (COS) som er en illustrasjon av hvilken rolle foreldrene og/eller omsorgsgiverne (her; barnehagepersonalet) har for barnets tilknytning; være en trygg base og en sikker havn. Dette er et nyttig verktøy for personalet i barnehagen, og ligger som en av «grunnsteinene» i vår praksis i barnehagen.

Voksne med høy grad av kontroll, kombinert med høy grad av varme, gir den beste oppdragerstilen. Dette kalles en autoritativ stil.

En autoritativ voksenstil innebærer en kombinasjon av innlevelse fra varme voksne, og tydelige grenser. Ved at vi anstrenger oss for å leve oss inn i barnas frustrasjoner, ønsker, behov og utfordringer og viser dem omsorg, vil barna kjenne at de blir møtt og hørt. Dette danner et godt grunnlag for relasjonsbygging med barnet som da vil være mer mottagelige for tydelige grenser fra aktive voksne. Barnehagen arbeider med å støtte og fremme

enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter, og det gjøres best med en autoritativ voksenstil.

6. Barns medvirkning

Å erfare medvirkning vil gi en kompetanse som man får bruk for resten av livet. Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap og fremme demokrati, der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet, og det krever ansatte som ser, hører og involverer seg i det barna er opptatt av. Medvirkning fordrer et menneskesyn der vi anerkjenner individene, og gir barna rom – både fysisk og psykisk – for å uttrykke seg og virke/samhandle med andre. Vi har en forpliktelse til å få frem barns synspunkt, og la det de uttrykker få konsekvenser for det pedagogiske arbeidet.

I barnehageloven (2022, §3) står det at alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

Å arbeide med barns medvirkning, handler om hvordan vi som voksne tenker om og ser på barn. Personalet som viser respekt og møter barnas initiativ med nysgjerrighet og interesse, bidrar til at barna får erfaringer med at deres stemme blir hørt, og at de er en del av et fellesskap. Å gi barna mulighet til å medvirke innebærer blant annet at vi i våre planer skaper rom for spontanitet og endring. Et prosjekt strekkes over en lengre periode dersom det er noe som engasjerer, eller «sporer av» etter barnas interesser.

7. Læringsmiljø

Læringsmiljøet i barnehagen består av de kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene i barnehagen som har betydning for barns utvikling, lek og læring. Personalet skal ha kunnskaper, ferdigheter og evner til å skape gode og trygge læringsmiljø. Barnehagen skal legge et godt grunnlag for barnets fysiske og psykiske helse, og i samarbeid med hjemmet gi barnet verktøy til å stå rustet til å møte verden og oppleve livsmestring.

Vi vektlegger vennskap, fellesskap og tilhørighet som en viktig del av det gode læringsmiljøet. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen bidrar til læringsfellesskap der barna deltar i egen og andres læring. Gode didaktiske planer gir en gjennomtenkt og forberedt hverdag med gode tilrettelagte aktiviteter som gir læring. Samtidig gjør bevisstheten om barnas medvirkning at vi sørger for muligheten for spontanitet og «å gå på siden av» planene når barnas interesser viker fra det planlagte. Personalet er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, lytter og tar hensyn til barnas innspill allerede i planleggingsfasen. Vi vektlegger voksnes engasjement i lek, både som tilrettelegger og deltaker. Den autoritative voksne lever seg også inn i leken, og deltar i lek og aktiviteter sammen med barna.

7.1. Barnehagens arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø

Barnehagen jobber forebyggende mot mobbing og formidler grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar.

Barnehagen har gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna. Askøy kommune har et felles kvalitetssystem for håndtering av hendelser knyttet til uønsket adferd, som benyttes. Personalet har fått opplæring i arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og uheldige samspillsmønstre ved bruk av verktøyet «Sammen mot mobbing i barnehagen».

Vi arbeider systematisk for et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og læring for alle barna. Vi jobber aktivt med å etablere et trygt og godt barnehagemiljø der vi vektlegger vennskap, fellesskap og tilhørighet som en viktig del av det gode læringsmiljøet.

Vi bruker verktøy fra prosjektet «Sammen mot mobbing i barnehagen». Avdelingene har samlinger om temaet sosialt samspill minst to ganger i måneden gjennom hele året. To ganger i året kartlegger vi barnas lek i grupper ved å bruke skjemaet «navnekarusell». Vi jobber kontinuerlig med å legge til rette for at alle opplever å ha en venn i barnehagen, og bruker kartleggingen til å styrke og forbedre arbeidet vårt med dette.

7.2. Omsorg, danning, lek og læring

Omsorg, danning, lek og læring henger tett sammen.

Omsorg handler om å ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile, samt grenser. Omsorg handler også om voksne som er til stede og tilgjengelige for å gi trøst, noe som er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.

Danning handler om at barnehagen bidrar til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet, og at barnehagen bidrar til at barna utvikler kritisk tenkning og etisk vurderingsevne. Barnehagen støtter barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, fremmer samhold og solidaritet, og bidrar til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

Lek og læring i barnehagen kan være to sider av samme sak. Vi har en helhetlig tenking rundt barns utvikling og læring, og snakker gjerne om lekende læring. Barn leker fordi det er gøy, og leken er et mål i seg selv. I leken lærer man sosiale og språklige ferdigheter, øver på motoriske ferdigheter, og opplever samspill og fellesskap. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og personalet legger til rette for at barna har felles opplevelser og erfaringer som bidrar i lekens utvikling, utvider leketema osv. Noen ganger vil den voksnes rolle passe best på utsiden av leken som veileder, mens andre ganger passer det best med en aktivt lekende voksen. Barnehagen legger til rette for læringsfellesskap der barna skal bidra i egen og andres læring. Det betyr at personalet er bevisst sin rolle som rollemodell, og er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement. Barna lærer i samspill, og når det er noe de er nysgjerrig på. Personalet må lytte og ta hensyn til deres innspill. Vi legger til rette for gode lærings situasjoner – både planlagte, formelle, men også spontane og uformelle situasjoner, der personalet er tilstedeværende og nære omsorgspersoner som støtter barna i deres utforskning og utvikling.

Gjennom vårt utviklingsarbeid (i samarbeid med NLA) jobber vi for at personalet skal få økt kunnskap om lek og lekens egenverdi, og reflektere over egen lek-deltakelse. Gjennom denne økte kunnskapen legger vi til rette for gode lekemiljø, og setter lek på timeplanen.

7.3. Æemæ

Vi bruker programmet Æemæ i vårt arbeid med å gi barna et begrepsapparat for å snakke om kroppen, og å øve på å kjenne på egne og andres grenser. Å bli kjent med seg selv, egne følelser, og egne og andres grenser, er en viktig del av barnets utvikling.

Æemæ er utviklet av Sortland kommune. Det er en helhetlig modell for forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn, og innebærer også kompetanseheving for personalet.

Gjennom arbeidet med Æemæ skal barnehagen bidra til at:

- barna blir glade i egen kropp og ha respekt for andres kropp
- barna blir kjent med følelser
- barna blir kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne
- barna lærer seg å si fra og sette grenser.
- barna får kjennskap til gode og vonde hemmeligheter
- barna får kjennskap til gode og vonde berøringer
- barna blir kompetente til å snakke med noen og fortelle om vanskelige ting
- barna får kunnskap om hvordan vi blir til
- personalet blir kompetente til å snakke med barn om vanskelige ting
- personalet blir kompetente til å se endringer i barns adferd

7.4 Språk og kommunikasjon

Kommunikasjon og språk påvirker, og påvirkes av, alle sider ved barnets utvikling. Stimulering av språk er en viktig oppgave i barnehagen. Det er variasjoner i modning og utvikling, og barna må oppleve at det er en progresjon. I arbeidet med de yngste brukes konkrete (som bilder og figurer) for å visualisere ord. Dette bidrar til økt forståelse og er et godt redskap for å holde på barns oppmerksomhet. Konkreter kan være et godt utgangspunkt for samtale. Det kan være bilde og konkrete som henger over bordet og skaper utgangspunkt for samtale under måltider, eller bruk av bilder og figurer i samlingsstund. Med de minste er det også viktig med

repetisjon. Å høre sanger, bøker og fortellinger flere ganger gir barnet større mulighet for å forstå, og selv å mestre språket.

I morgensamling bruker vi dagtavle som visuell støtte når vi samtaler om dagen i dag, og for å gi oversikt over hva dagen skal inneholde. Vi har søkelys på språkutviklende samtaler i hverdagssituasjoner som f.eks. under måltid og påkledning. Med voksne som gode språklige rollemodeller, øver barna på å lytte og bli lyttet til. Godt språkmiljø i barnehagen innebærer at personalet er bevisst denne rollen som språklige forbilder, og deltar aktivt i lek og samspill med barna.

Vi har alderstilpassete språksamlinger på avdelingene, i store og små grupper gjennom hele året. I språksamlingene har vi aktiviteter som legger vekt på ulike sider ved språket, som f.eks. rimord, lyder, bokstavlyd, lyttelek osv.

For å styrke personalets kompetanse og daglige arbeid med barnas språklæring bruker vi «Språkløyper» fra Universitetet i Stavanger.

7.4. Mangfold, likeverd og likestilling

Lik eller unik? Alle har vi noe felles, samtidig som vi alle er ulike og unike. Vel så viktig som å gjøre barna oppmerksom på likheter, er det viktig å lære de å verdsette ulikhetene. Barna skal erfare at ulikheter og mangfold er en ressurs, enten det gjelder kjønn, farge, kultur eller funksjonsnivå. Alle barn skal ha like muligheter og personalet møter alle barn med respekt. Barnehagen bidrar til å utjevne sosiale ulikheter og unngå å forsterke økonomiske forskjeller ved å jobbe ut fra gratisprinsippet i Askøy kommune. Et eksempel på dette kan være at alle våre foreldrearrangement er gratis.

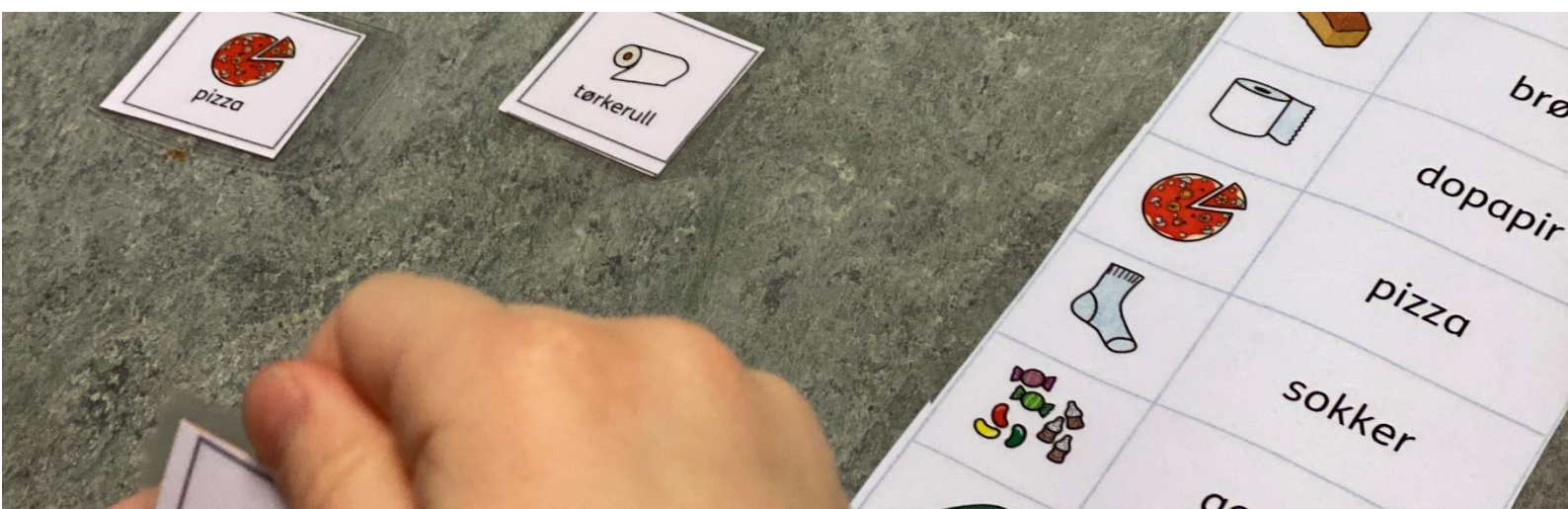
7.4.1 Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.»

Det betyr at barnehagen legger til rette for og tilpasser tilbudet slik at det kommer alle barn til gode. Alle barn uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn skal oppleve at de er betydningsfulle personer for fellesskapet.

Tiltak vi bruker for å sikre at alle barn kan nyttiggjøre seg barnehagetilbudet kan være justering av dagsrytmen, inndeling i mindre grupper, og hjelpetiltak som dagtavle og andre verktøy. Vi bruker bilder og symboler som kommunikasjonsstøtte for barn med kommunikasjonsvansker eller forsinket språkutvikling. Vi lager tematavler og bildekort som symboliserer aktivitet eller handling, og bruker det som en del av det allmennpedagogiske tilbudet i barnehagen. Begge avdelingene bruker samme symboler på bildekort slik at ved overgang til ny avdeling møter barna kjente symboler og bilder.

Barn som mottar spesialpedagogisk hjelp inkluderes i barnegruppen og i det allmenn-pedagogiske tilbudet. Det gjør vi i samarbeid med spesialpedagog. Vi legger til rette for den spesialpedagogiske hjelpen. Denne tilpasses barnet og der det er mulig gis hjelpen i barnegruppen. Personalet veiledes for å følge opp i hverdagen. Gjennom jevnlig møter mellom barnehage, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT) og spesialpedagog fra pedagogiske støttetjenester (PST) styrkes kompetansen i barnehagen for bedre ivaretagelse av barn som trenger ekstra støtte innenfor det allmennpedagogiske tilbudet.

8. Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling er en samfunnsutvikling som imøtekommer dagens forbruksbehov uten å forringe mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine behov. Bærekraftig utvikling er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det i dag. Gode rutiner og gode holdninger etableres tidlig, og i vår barnehage har vi etablerte rutiner for gjenbruk/resirkulering. Dette er synlig både i det daglige og i prosjekt-/temaarbeid med fokus på bærekraft. Nytt i år er at vi også sorterer matavfallet.

Vi bruker nærmiljøet vårt, og har et aktivt uteliv der vi får kjennskap til, og lærer å bli glad i, naturen. Gjennom året følger vi med på, og ser på endringer i naturen gjennom de ulike årstidene. Små grep kan skape store forskjeller, og vi vil skape en bevissthet om at alle kan bidra for et bedre miljø.

Vi har fokus på å lage mindre søppel. Bruk og kast, eller å ta vare på - er én side av saken, men hvordan skal vi produsere mindre søppel? For å redusere bruken av plast i barnehagen har vi innført tøyposer til hjemsending av skittent tøy. Dette har redusert vårt forbruk av plastposer. For å redusere forbruket av tegneark bruker vi tegnebøker i stedet for «løse» ark til de store barna.

Kunnskap og erfaring med å dyrke selv, er viktig sett i bærekraftsammenheng. Vi har derfor gjerdet inn et lite område med pallekarmer og laget vår lille kjøkkenhage (Hageståvo). Der dyrker vi enkle grønnsaker og urter, og barna er med fra frø til spire til plante.

9. Progresjon

Vi legger til rette for at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve mestring utfra egne forutsetninger.

Progresjonen i arbeidet ligger i hvordan vi møter enkeltbarnet og barnegruppene, hvordan vi bearbeider det pedagogiske innholdet, metodevalg, hvilke leker og materiell vi tilbyr, og hvordan vi utformer og legger til rette det fysiske miljøet. Det vil også være progresjon i hvordan vi arbeider med de ulike fagområdene. Barna skal få ulike utfordringer tilpasset erfaringer, interesser og ferdigheter, både på gruppe- og individnivå.

Barnehagen gir barna grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Vi skal støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen sikrer progresjon både på gruppenivå og individnivå, innenfor alle barnehagens områder.

Vi legger til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer, utforming av fysisk miljø, og gjennom arbeid med fagområdene. Innhold og aktivitet tilpasses alder og modning; ulik alder, ulik tilrettelegging. Det barnet opplever som ett-åring er annerledes enn det barnet opplever som fem-åring. Likevel skal det være en sammenheng. Det som danner grunnlaget for arbeid med fagområdene i ettårsalderen følger videre med opp i barnehagealder, men utvides og utvikles etter modning.

10. Digital praksis

Digitale verktøy og IKT er en del av det pedagogiske arbeidet, der vår digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.

I dagens samfunn omgir vi oss med mye teknologi. Informasjonsutveksling foregår digitalt, og det er «et hav» av muligheter. Barna får tidlig kjennskap til bruk av digitale verktøy som nettbrett, Ipad og smart-telefon, og både foreldre og personale må ha et bevisst forhold til bruken av disse sammen med barna. Vi legger vekt på at barna ikke skal være passive

mottakere, der den digitale verden kun oppleves og erfares som underholdning. Vi har et kritisk blikk på apper som tilbys, og bruker apper som styrker det pedagogiske arbeidet. Eksempler på dette kan være i styrking av språk- og begrepsutvikling.

Vi har digitalt mikroskop som vi kobler til Ipad. Det forstørrer godt, og vi kan studere småkryp og andre ting vi vil forske på.

Som en del av forberedelsene til skole får våre førskolebarn gjøre seg kjent med Chromebook.

11. Fagområdene

Rammeplanen beskriver syv fagområder som gir oss rammene for hva barna skal lære og oppleve i den læringsarenaen som barnehagen er. Fagområdene er mye de samme som barna senere møter som fag i skolen. De opptrer sjelden isolert og gjennom prosjekter og planer er vi ofte innom flere ulike fagområder samtidig. Fagområdene arbeides med både i hverdagssituasjoner og i tilrettelagte aktiviteter, temaarbeid og samlinger.

Her følger en liten oversikt over fagområdene, og hva som ligger i dem. Også her er det en tanke om progresjon i arbeidet vi gjør.

Kommunikasjon språk og tekst

- språkgrupper
- rim/regler/vers/sang
- høytlesing
- bruk av konkrete
- benevner og samhandler i dialog i lek, samspill og hverdagssituasjoner

Kropp, bevegelse, mat og helse

- gymnastikk i gymsalen
- fysisk aktivitet ute og inne
- gode relasjoner
- sunne matvaner gjennom godt tilrettelagte måltider
- balanse mellom hvile og aktivitet

Kunst, kultur og kreativitet

- formingsaktiviteter
- tilrettelegger for kreativt arbeid med ulike uttryksformer
- drama- og rollelek
- rytmelek
- dans
- musikk
- blir kjent med ulike materialer

Natur, miljø og teknologi

- opplever turliv og turglede gjennom et aktivt uteliv
- utforsking, eksperimentering og kreativ utfoldelse
- får erfaring med digitale verktøy
- kildesorterer alt avfallet på avdelingene, nå også matavfall
- går aktivt inn for reduksjon av avfallet i barnehagen
- snakker om, og gjør barna oppmerksom på, endringer i årstidene

Antall, rom og form

- sammenligner størrelser og antall
- bruker matematiske begreper i hverdagen og i samling
- legger til rette for et lekemiljø som stimulerer og skaper interesse for tall former, rom
- eksperimenterer med sand, vann, jord, former osv.

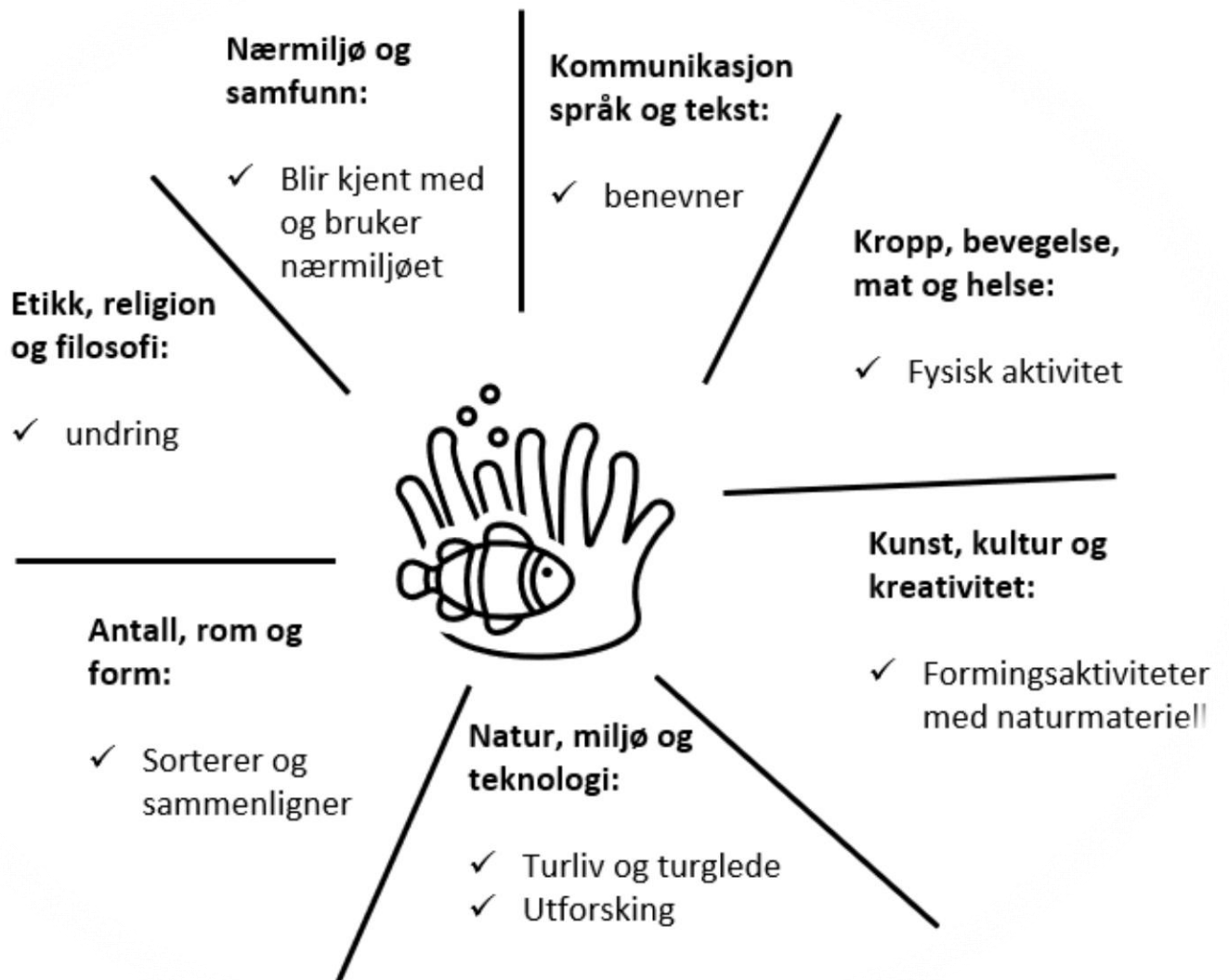
Etikk, religion og filosofi

- markerer høytider og tradisjoner
- skaper rom for å undre oss sammen i hverdagen
- bli kjent med de ulike nasjonalitetene vi har i barnehagen
- gir veiledning og støtte til å forhandle i konflikt
- blir kjent med bakgrunn for ulike høytider som feires

Nærmiljø og samfunn

- markerer nasjonale festdager fra kulturer som er representert blant barna i barnehagen
- bruker og gjør oss kjent med nærmiljøet; eldrecenter, småbruk osv.
- gjør oss kjent med andre kulturer gjennom Forut

Her er enkel illustrasjon for hvordan vi kan jobbe med alle fagområder gjennom temaet «Livet i fjæra»:

12. Overganger

Barn og foreldre skal erfare at det er en god og trygg overgangsprosess mellom hjem- barnehage, mellom de ulike avdelingene innad i barnehagen, og mellom barnehage-skole. Barnehagen er bevisst på hvordan de sikrer at alle barn får nødvendig tid, støtte og trygghet i overgangene. Foreldre og barnehage samarbeider for at det enkelte barn skal komme styrket gjennom de ulike prosessene.

12.1. Tilvenning

Tilvenningsperioden er en intens og spennende tid for oss alle. Vårt hovedmål er at alle skal føle seg trygge. Første steg for å skape trygghet er å gi nye foresatte informasjon om barnehagen og om oppstart i barnehagen. På våren arrangerer vi derfor et treff i barnehagen for nye barn og foreldre, der man får bli kjent med avdelingens lokaler, hilse på de ansatte og de andre barna og foreldrene som skal starte til høsten. Informasjonsskriv om oppstart og barnehagehverdag sendes til alle.

For å få til en god og trygg oppstart for både barn og foreldre bruker vi en foreldreaktiv oppstarts-modell. Dette betyr at foreldre ved oppstart er til stede sammen med barnet i inntil fem hele dager. Foreldre deltar aktivt i praktiske oppgaver i barnehagen, og har hovedansvaret for barnet i lek, stell og måltid de første dagene. Kontaktpersonen fra barnehagen er i nærheten og nærmer seg barnet gradvis.

Med en god tilvenning i barnehagen er det lettere å håndtere barnehagens rutiner, og det å skilles fra foreldrene. Vi ser at barna vanligvis trenger mer tid for å bli trygg utover den første uken sammen med foreldrene. Derfor tenker vi at barnets tilvenning først er over når også foreldrene føler seg trygge med å forlate barnet, og når personalet føler at de kjenner barnets reaksjonsmønstre og aksepteres som omsorgsperson.

12.2. Overgang fra avdeling til avdeling

Avdelingene samarbeider tett, og er tett på hverandre gjennom hele året. Vi har felles start og felles avslutning morgen og ettermiddag, noe som sikrer at barn og voksne fra begge avdelingene er kjent. Om våren starter vi en systematisk tilvenning fra småbarnsavdeling til stor avdeling. Barna

som skal over på Nordaståvo deltar i lek og aktiviteter på stor avdeling en formiddag i uken, og utvider gradvis til å delta i måltider også. Personal fra Søraståvo deltar som støtte for disse barna.

12.3. Overgang fra barnehage til skole

Barnehagen samarbeider med foreldre og skolen og legger til rette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. De skal oppleve glede med å begynne på skolen, og at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Vi legger til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter, som gir et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barna får avslutte sin barnehagetid på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. De blir kjent med hva som skjer i skolen før de begynner der.

I Askøy kommune har vi en handlingsplan og en rutine som skal sikre et godt samarbeid mellom barnehagen og skolen. Dette omhandler blant annet utveksling av informasjon, samarbeid om felles arrangementer, besøksdager på skolen, samt pedagogisk arbeid knyttet til siste året i barnehagen.

I år har vi 5 førskolebarn i barnehagen – «Ørne-gruppen». Med utgangspunkt i kommunens handlingsplan "Siste året i barnehagen" planlegger vi aktiviteter og opplegg som en del av forberedelsen til skole. Vi vektlegger basisferdigheter som bl.a: å vente på tur og dele med andre, hensiktsmessig stemmebruk og å behandle bøker og utstyr på en ordentlig måte. Å mestre bruk av saks og blyantgrep er viktige ferdigheter å ha med seg, samt selvstendighet ved påkledning osv. Lek, sosialt samspill og gode rutiner er viktig gjennom hele barnehagetiden, også i "førskolegruppen".

En dag i uken er de eldste sammen i Ørnegruppen. Da jobber vi med språk, høytlesing, lek og sosiale ferdigheter og med ulike tema. Det utarbeides en egen plan for dette arbeidet.

I løpet av året deltar vi på vanntilvenningskurs i Terapibadet eller Askøyhallen. Fylkeskommunen gir tilskudd til vann-tilvenning for at barn i alderen 4–6 år får bedre svømme-ferdigheter og blir trygge i vann.

Vi har tradisjon for et godt og nært samarbeid med Træet skule hvor de fleste av barna etter hvert skal ha sin skolestart. Vi starter samarbeidet med skolen allerede høsten før barnet skal begynne på skolen:

- førskolegruppen deltar på turer sammen med 1. og 2. klasse gjennom hele året
- førskolegruppen har månedlig skolebesøk fra januar til mai
- vi arrangerer aktivitetsdag i april/mai der 1. klasse blir invitert til å delta
- førskolegruppen deltar på adventssamling hver fredag i gymsalen
- 4.klasse har lesegruppe sammen med førskolegruppen om våren, både i barnehagen og på skolen

13. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid

Barnehagen er en lærende organisasjon som til enhver tid utvikler kvalitet innen barnehagens innhold og oppgaver. Personalet er innovative, søker ny kunnskap, og lærer av hverandre.

Ved å sette ord på og reflektere over egen praksis i samspill med barna, vil personalet ha grunnlag for å kunne vurdere om praksis innfrir rammeplanens målsettinger og krav.

Barnehagen er et profesjonsfaglig fellesskap der alle ansatte reflekterer over formål, verdier, innhold og oppgaver, der faglige og etiske problemstillinger inngår. Personalet arbeider med å sette mål, innhenter

informasjon, vurderer og analyserer, planlegger og justerer kursen ved behov.

13.1. Barnehagen som lærende organisasjon

At barnehagen er en lærende organisasjon innebærer at vi er opptatt av å lære og utvikle oss sammen til barnehagens beste. Erfaringsdeling med refleksjon rundt praksis er viktige kilder til utvikling og kompetanseheving, og er sentralt i vårt arbeid. For at barnehagen skal være en lærende organisasjon må vi holde oss oppdatert om ny forskning og ny kunnskap om barn, barndom og samfunn. Personalmøter og planleggingsdager er viktige arenaer for felles faglig påfyll og for felles refleksjon og evaluering av praksis. Vi jobber for økt kvalitet og økt kompetanse, både felles og individuelt. Vi jobber for økt kompetanse på flere områder av barnehagens virksomhet, og fortsetter bla. med vårt fokus på språk, barnehagens psykososiale miljø og voksenrollen. I år vil vi gjennom den regionale ordningen for kompetanseutvikling (ReKomp) ha økt fokus på lek.

13.1.1 «Språkløyper»

For å styrke personalets daglige arbeid med barnas språklæring bruker vi «Språkløyper» fra Universitetet i Stavanger. «Språkløyper» består av fem ulike kompetanseutviklingspakker, og er utviklet for at personalet skal bygge kompetanse sammen. Vi har jobbet med temaene «Språkhverdag» og «Brobyggeren». Tema for dette barnehageåret er «Språk og leseaktiviteter»

13.1.2 ReKomp – regional kompetanseheving for barnehager

Barnehagen mottar midler for å delta i den regionale ordning for kompetanseutvikling i barnehage – barnehagebasert kompetanseutvikling (ReKomp). Det innebærer for oss et samarbeid med NLA Høgskolen rundt temaet «Barnehagens verdigrunnlag». Barnehagen får utvikle forskningsbasert praksis, samtidig som NLA får praksisnær kompetanse som kan bidra til å utvikle barnehagelærerutdanningen og etter- og videreutdanning.

Barnehagens verdigrunnlag er et vidt tema. Vi tar utgangspunkt i problemstillingen:

«Hvordan kan de voksne i Træet barnehage arbeide for å gi gode (bedre) vilkår for barns lek?»

Med det som utgangspunkt legger vi til rette for økt kunnskap om lek og lekens betydning, og rette søkelys på voksenrollen i lek, både som tilrettelegger og deltaker.

Barnehagebasert kompetanseutvikling betyr at alle ansatte deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass, og personalmøter og planleggingsdager vies i stor grad dette kompetanseutviklingsarbeidet. Vi fokuserer på voksne som lekepartnere og-tilretteleggere samt det fysiske lekemiljøet ute og inne.

13.2. Dokumentasjon og vurdering

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vi skal gjennom dokumentasjon synliggjøre, gi innsikt og kunnskap om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan vi oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon skal være et av personalets verktøy til bruk i refleksjon over egen praksis.

Eksempler på dokumentasjon i barnehagen kan være:

- bilder, tekst og barnas arbeider på vegg og i små utstillinger
- utstillinger fra prosjekter eller temaarbeid
- observasjoner, barnesamtaler
- referater fra møter og foreldresamtaler
- Barnas permer
- «Alle med» - en observasjonsmetode som dekker seks utviklingsområder i alderen 1-6 år.
- TRAS (Tidlig registrering av språkutvikling) -dette er et observasjonsmaterieell for språk og språkutvikling hos barn i barnehagen
- ukeoppsummering fra avdelingene med tekst og bilder i Vigilo

Vurdering skjer både uformelt i hverdagen, underveis i arbeid og aktivitet, og i mer formelle og strukturerte former i løpet av hele året.

Fortløpende vurdering foregår på planleggingsdager, personalmøter og i hverdagen; personalet reflekterer over sitt arbeid og barnehagens innhold.

Pedagogisk arbeid vurderes:

- i foreldresamtaler: vurdering av barnets trivsel og utvikling
- på foreldremøter: vurdering av barnehagens praksis/innhold/ tema
- gjennom Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse: foreldre og foresatte får si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage
- gjennom barnas vurdering; barnas tilbakemelding og synspunkter i hverdagen og etter temaarbeid
- på personal-, leder- og avdelingsmøter

14. Samarbeid

Barnehagen legger til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldre skal få medvirke i den individuelle tilretteleggingen av barnets tilbud og i barnehagens arbeid. Sammen skaper vi en god dialog basert på trygghet og tillit, som er avgjørende for barnas trivsel og utvikling. Dette forutsetter god informasjon og innsikt. Informasjonen gis i daglig kontakt, månedsplaner, foreldresamtaler og foreldremøter. Vi bruker Vigilo som kommunikasjonsplattform. Foreldre bidrar og til medvirkning gjennom den årlige foreldreundersøkelsen, som er av betydning for barnehagens videre kvalitetsutvikling.

Barnehagen har et Samarbeidsutvalget (SU) som skal sikre samarbeid mellom barnehagen og foreldrene. Styrer sørger for at saker av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet forelegges SU. Utvalget består av representanter fra foreldre og personalet i likt antall, samt en representant fra eier. Styrer møter og har uttalerett. Barnehagens foreldreråd består av alle foreldre. Foreldreråd og SU er viktige samarbeidsorgan for å ivareta fellesinteresser i foreldregruppa, og sikre medvirkning i barnehagens arbeid.

Barnehagen samarbeider med ulike instanser om barns oppvekst og utvikling. Personalet som arbeider i barnehagen, har taushetsplikt.

Opplysninger om private og personlige forhold blir ikke gjort kjent for andre. Samarbeid om enkeltbarn avklares med foreldre før kontakt med andre instanser.

14.1. Foreldresamarbeid og medvirkning

Den uformelle kontakten når foreldre følger og henter i barnehagen er en viktig del av samarbeidet mellom hjem og barnehage, i tillegg til det formelle samarbeidet som er hjemlet i Lov om barnehager:

- Forelderådet - som består av alle foreldre/foresatte.
- Samarbeidsutvalget - som består av representanter for foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, med likt antall representanter. Hos oss er eier representert med én.

Vi har i tillegg Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) som består av to foreldrerepresentanter fra hver avdeling (Su-representanter og deres vara).

Vi ønsker at foreldre opplever å bli tatt på alvor og møtt med omsorg og respekt, og at de erfarer at et godt positivt fellesskap bygges ved gjensidig tillit, ærlighet og medmenneskelighet. Derfor:

- møter personalet foreldre og andre samarbeidspartnere på en vennlig og imøtekommende måte
- legger vi til rette for at det er daglig kontakt mellom personalet og foreldre
- sender vi velkomstbrev og informasjonsbrosjyrer til nye foreldre før oppstart
- inviterer vi til startsamtaler for nye foreldre ved oppstart
- inviterer vi til foreldresamtaler
- oppfordrer vi foreldre til å melde saker inn til SU, eller komme med ideer og innspill til innholdet i barnehagen
- legger vi ukentlig ut informasjon om avdelingenes aktiviteter og opplegg på Vigilo
- inviterer vi til formiddagstreff for nye foreldre og barn i begynnelsen av juni måned
- arrangerer vi felles dugnad for barn, foreldre og personale ved oppstart av nytt barnehageår. Barnehagen serverer enkel middag.

- inviterer vi til foreldremøter, foreldre- kafé, utstillinger, og andre arrangementer
- inviterer vi til temakveld i samråd med FAU der deler av tiden blir brukt til diskusjonsforum

Vi oppfordrer alle foreldre/foresatte til å gi sin tilbakemelding gjennom den årlige brukerundersøkelsen i november/desember.

14.2. Samarbeid andre instanser

Pedagogisk psykologisk tjenester (PPT)

Fastdag: Barnehagen får besøk av sin PPT-kontakt 1 gang i måneden. Her kan personalet drøfte ulike problemstillinger anonymt eller med tillatelse fra foreldre. Utfordringene kan være knyttet til barnehagens rutiner, barns språkutvikling, barnegruppen, atferd, samspill ol. Sakene kan være enkeltbarn eller hele barnegrupper.

Barnehagen kan ta kontakt med PPT for drøftinger angående barnegruppen eller enkeltbarn. Dersom samarbeidet dreier seg om enkeltbarn skal foreldre tas med i denne prosessen, og de skal gi skriftlig samtykke før kontakt med PPT opprettes. Foreldre kan også selv ta direkte kontakt med PPT, men vi oppfordrer til at de samarbeider med barnehagen.

Pedagogiske støttetjenester (PST)

Barn som, ut fra en sakkyndig vurdering fra PPT, er tildelt spesialpedagogiske timer, får denne hjelpen i barnehagen. Hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne kan også gis ved å styrke den generelle bemanningen i barnehagen. Avdelingen tilbyr også lavterskeltilbud.

Familiehelsetjenesten

Barnehagen har et samarbeid med Familiehelsetjenesten. Vi har ulik kompetanse om barn og samarbeidet går ut på å utveksle erfaringer og gi råd og støtte til hverandre på et generelt plan.

Barnevernet

Barnehagen har samarbeid med barnevernet. Som en offentlig etat har alle ansatte i barnehagen opplysningsplikt til barnevernet.

Man har og en generell avvergelsesplikt i henhold til straffeloven §§196 og 284 - «gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen er eller vil bli begått» Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikten. Dette gjelder f.eks. ved vold, seksuelle overgrep og kjønnslemlestelse.

Origo

Barnehagen samarbeider med Origo Askøy. Origo tilbyr hjelp til barn, unge og voksne når det gjelder psykisk helse, rus, utfordringer i foreldrerollen, vanskelige livssituasjoner med mer.

Ressursteam

Barnehagen har i løpet av året tverrfaglige møter der PPT, barnevernet, helsesykepleier og representant fra barnehagen møtes for å drøfte ulike aktuelle saker.

Barnehagen som opplæringsarena

Barnehagen er en viktig opplæringsarena for ulike utdanningsinstitusjoner. Man legger til rette for praksis der elever, studenter og lærlinger får prøvd seg i yrket.

15. Barnehagens satsningsområder - prosjektarbeid, tema og årshjul

Vi deler barnehageåret inn i perioder med små og store prosjekter/tema. Temaene er felles for begge avdelingene, men arbeidsmåtene er ulike og tilpasset alder og modning. Vi legger vekt på at det skal være progresjon i innhold både gjennom tilrettelegging, lekemateriell og aktiviteter.

15.1. «Naturens magi»

«Naturens magi» følger oss naturlig gjennom hele året. Vi følger endringene i naturen, sår og høster fra kjøkkenhagen, ser bladene som faller og naturen som går i vinterdvale før våren kommer med nytt liv, småkryp og insekter. Gjennom arbeid med ulike fagområder knytter vi årstider og naturens endringer sammen i pedagogiske opplegg og aktiviteter. Vi har en bevisst bruk av naturen som både lærings- og lekearena, og tar med tema-, prosjektarbeid og aktiviteter ut. Naturen kan oppleves både inne på barnehagens eget område, og på turer i nærområdet. En del av progresjonen er at de minste ofte har de første naturopplevelsene i barnehagens egne skogområde innenfor gjerdet, før de etter hvert begynner å utforske nærmiljøet utenfor porten. Naturen har stor boltreplass, og vi opplever færre konflikter i lek når takhøyden er større. For at barna skal få gode opplevelser med friluftsliv gjennom hele året, legger vi opp til kortere og lengre turer, tilpasset barnas alder og modning. Ofte er matpakken med, og det skapes rom for gode sanse- og fellesskapsopplevelser. Opplevelsen av å sitte i duskregnet og spise medbrakt nistepakke – gjerne med duften av bål – er «magi».

15.2. Sammen mot mobbing og «Æemæ»

Den viktigste læringsarena når det gjelder sosiale ferdigheter er den læringen som skjer i samspill med andre. Sosiale ferdigheter øves på hele tiden gjennom lek og samspill med barn og voksne. Vi har ekstra søkelys på den voksnes rolle både som tilrettelegger og som deltaker for å sikre at alle barn får gode samspillserfaringer.

I samlinger med sosialt samspill som tema, bruker vi bl.a plakater fra «Sammen mot mobbing» som utgangspunkt for samtaler og refleksjon

rundt hvordan vi skal opptre mot andre. Vi vektlegger et godt psykososialt miljø.

Gjennom året har vi samlinger og aktiviteter knyttet til de ulike temaene i Æemæ, der barna blir kjent med følelser, blir glad i egen kropp og ha respekt for andres kropp, og lærer seg å si fra og sette grenser.

15.3. Lek.

Dette barnehageåret har vi valgt å særlig sette søkelys på lek. Leken har og skal ha stor plass i barnehagehverdagen, og i forbindelse med vårt utviklingsarbeid fokuserer vi på lek, og på personalet som tilretteleggere og deltakere i leken.

Mål for utviklingsarbeidet er:

«Gjennom holdning og handling skaper personalet gode vilkår for barns lek»

Gjennom utviklingsarbeidet jobber vi for at personalet:

- har økt kunnskap om lek og lekens egenverdi
- reflekterer over egen lek-deltakelse
- har kunnskap om og legger til rette for barns medvirking
- har kunnskap om (og gode ferdigheter i) lek og legger til rette for gode lekemiljø
- sikret at barnehagen har lek på timeplanen, det vil si at personalet skaper tid og rom for lek

Med «lek på timeplanen» er målsetningen at vi legger til rette for trygt og godt psykososialt miljø med trygghet, vennskap, samarbeid og læring.

15.4. Språk

Språkstøttende aktiviteter er i fokus i barnehagen gjennom hele året, fra dagtavle som viser symboler for aktivitet, til personale som bruker språket aktivt i lek og aktivitet med barna, og til tilrettelagte språk-aktiviteter i store eller små grupper.

15.5. Høytider, tradisjoner og foreldrearrangement

Vi har tradisjoner som jule- og påskefrokost, foreldre-kafe og sommerfest, der foreldre/besteforeldre/familiene inviteres til barnehagen.

15.6. Årshjul

Årshjulet kan sees på som en «grovkisse» som gir en oversikt over aktiviteter og innhold gjennom året. Avdelingene lager egne uke- og månedsplaner for sitt arbeid på avdelingen, basert på føringer i rammeplan, kommunens temaplan og egen årsplan og årshjul. Foresatte får, ved inngang til ny måned, månedsbrev med beskrivelser av innholdet i måneden som har gått, og måneden som kommer.

August og september - Oppstart og tilvenning

August er en tilvenningstid både for nye barn, og for de som har gått i barnehagen noen år. Gruppene endrer seg, noen av lekekameratene har sluttet, eller skiftet avdeling, og alle skal finne sin nye rolle. I år flytter både 2- og 3-åringene over på Nordaståvo, og Søraståvo tar imot 8 nye barn. Så begge avdelingene blir «ny» fra august.

Ved oppstart vektlegger vi en hverdag med god struktur, og fokuserer på å skape trygghet ved å få på plass gode rutiner og god dagsrytme som sikrer forutsigbarhet. Det bygges relasjoner og skapes trygghet gjennom lek i mindre grupper, og vi vektlegger stor grad av voksendeltakelse i leken.

Vi arrangerer Bli-kjent-dugnad der barn, foreldre og personale gjør lett forefallende dugnadsarbeid sammen i barnehagen. Barnehagen serverer middag. Alle er velkomne, enten man har anledning til å jobbe litt, eller for å spise sammen med oss. Vi lager påmelding i Vigilo.

«Naturens magi»:

- lek og utforsking i naturen – på barnehagens område, og i nærmiljøet
- finnes det fortsatt småkryp i hagen?
- høster fra kjøkkenhagen

Viktige datoer

11.09 Planleggingsdag

21.09: Dugnad

NOTATER

Oktober og november

Disse månedene handler mye om å hjelpe eller glede andre, både ved gjennomføring av solidaritetsaksjon og innsamling til Forut, og ved å skape små «gaver» som skal deles ut i nabolaget 1. desember. «Glededager»

Hampless og det varme hjertet» - Forut barneaksjon

I oktober blir vi kjent med Hampless fra Malawi gjennom FORUT Barneaksjonen. Forut barneaksjon er et pedagogisk opplegg for barnehager, barneskoler og SFO om livet til barn i FORUTs samarbeidsland i Afrika og Asia. Årets barneaksjon heter «Hampless og det varme hjertet», og gjennom filmer, plakater, fortellinger mm blir vi kjent med landets kultur, matskikker osv.

Familiene inviteres til foreldrekafé til inntekt til Forut om ettermiddagen.

I november begynner vi så smått vi å bake pepperkakehus og hjerter som skal være klar til 1. desember.

Vi har etter hvert også fått som tradisjon å spre glede i nærmiljøet, og bruker tiden nå til å lage lykter, hjerter, kort o.a som vi gir vekk for å glede andre.

«Naturens magi»:

- lek og utforsking i naturen – på barnehagens område, turer i nærmiljøet

Viktige datoer

2.10 – Kickoff - fellessamling om temaet.

24.10 Forut foreldrekafé

10.11 Planleggingsdag

NOTATER

Desember - Nå nærmer vi oss den magiske tiden...

«Julens magi»:

I adventstiden gjør vi oss kjent med julen som høytid og benytter oss av religiøse og ikke-religiøse sanger og fortellinger. Avdelingene har adventsamling hver dag, og hver mandag har vi felles adventsstund i Bestaståvo. Vi tenner lys og synger julesanger. Vi legger vekt på at desember skal være preget av ro og forventning, og at «julestresset» ikke får prege barnehagen. Selv om listen ser lang ut når det gjelder arrangement og aktiviteter, så skal hverdagene være fine og rolige, og vi holder på de gode rutinene.

En av Træet barnehages adventstradisjoner er at personalet bruker kveldsmøte for å pynte barnehagen, og barna kommer til «julepyntet» barnehage ved inngangen til advent.

1. desember går vi tur i nabolaget, og legger ut små hilsener til naboene, enten i postkassen eller på trappene.

Julefrokost er et av våre årlige foreldrearrangement. Vi inviterer til en enkel frokost-buffet om morgenen ved levering.

Lucia markeres ved at 1.klasse fra Træet skule kommer på besøk og går Lucia-tog, synger for oss, og deler ut lussekatter.

På vårt årlige julebord lager vi buffet i Bestaståvo for de eldste. Der får barn og voksne gå sammen inn og hente seg mat og ta med tilbake til et julepyntet langbord på avdelingen. Søraståvo dekker fint på avdelingen og får servert samme mat på bordet.

På nissefesten samles vi i Bestaståvo for å gå rundt juletreet, og spenningen er alltid stor om nissen kommer eller ikke. De siste årene har nissen kommet til utelekeplassen, og vi har fulgt han gjennom vinduene, og sett hvor han leverer gavene til oss. Noen ablemøyer har han også rukket å gjøre før han drar videre.

Viktige datoer

01.12

Vi markerer at førjulstiden i barnehagen starter

Vi sprer glede i nabolaget.

04.12

Felles-samling

06.12 julefrokost m/ foreldre/ besteforeldre

11.12

Felles-samling

13.12 Lucia

15.12 julebord for barn og personale

18.12

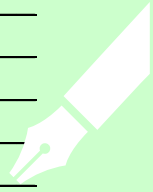
Felles-samling

20.12: Nissefest

«Naturens magi»:

- Lek og utforsking i naturen – på barnehagens område, og i nærmiljøet
- Gaver og pynt lages bl.a av naturmateriale

NOTATER

Januar til mars

Vintertid hos oss kan by på mye innetid, eller overraske med snø og flotte utedager. Eksperimentering med vann og is taes ute når kulden kommer, eller vi «jukser» og bruker fryseboksen inne.

Lek står på timeplanen – ute og inne.

«Naturens magi»

- Hva skjer i naturen?
Mens naturen fortsatt er i dvale, kan vi drive med eksperimenter ute eller inne. Vann kan fryses til is – og smeltes til vann igjen. Snø kan tas inn – og hva blir det til?
- «Fuglene i hagen» - Ikke alle fugler har flydd til varmere strøk, vi følger med på og observerer hvilke fugler som er hos oss gjennom vinteren.
- Lek og utforsking i naturen – på barnehagens område, og i nærmiljøet
- Vi fokuserer på våren som begynner å våkne til liv igjen. Hva skjer i naturen i overgang fra vinter til vår? Hvilke spor av nytt liv?
- Kylling-prosjekt er en blitt en årlig tradisjon hos oss. Vi legger egg i rugemaskin, og følger eggets utvikling gjennom tre uker, fra egg til levende kylling. Det er stor stas når eggene klekkes, og vi har våre egne påskekyllinger noen dager.
- «Fra bord til jord» - hva skjer med matavfallet som sorteres? Vi prøver ut kjøkkenkompostering (Bokashi) i 2 uker – og lager god jord til kjøkkenhagen vår. Matavfall som omdannes til jord – det er magi.
- Vi begynner arbeidet med å forberede kjøkkenhagen
- Lek og utforsking i naturen – på barnehagens område, og i nærmiljøet

Som en del av forberedelsene til påsken, gjør vi oss kjent med påskefortellinger, både religiøse og ikke-religiøse, og vi har formingsaktiviteter knyttet til påske og påsketradisjon.

Viktige datoer

26.01 Planleggingsdag

06.02 Samefolkets dag

22.02 Karneval

26.02 fellessamling, vi legger egg i rugekassen

01.03 planleggingsdag

22.03 påskefrokost

Påskefrokost er også et av våre årlige foreldrearrangement. Vi inviterer til en enkel frokost-buffet om morgenen ved levering.

NOTATER

April til juni

Mai preges av vårtegn og forberedelser til den store dagen – 17.mai. Nasjonaldagen forberedes og markeres. Vi blir kjent med bakgrunn og historien til Norges nasjonaldag, og synger nasjonalsanger, nye og gamle.

Vi starter med forberedelse til overgang fra Søraståvo til Nordaståvo. De som skal begynne på stor avdeling til høsten, deltar i gruppe 1-2 dager i uken på Nordaståvo.

Ørnegruppen deltar på felles idrettsdag for førskolebarn i Askøy kommune.

Avslutningen på et barnehageår og førskolebarnas overgang til skole markeres med sommerfest.

«Naturens magi»:

- Hva skjer i naturen?
Naturen våkner til live - småkrypene begynner å dukke opp under røtter og steiner, blader begynner å spire
- Vi jobber i kjøkkenhagen
- Lek og utforsking i naturen – på barnehagens område, og i nærmiljøet
- Vi planter og pynter på uteområdet

Juli - Sommer-barnehagen

De faste ukeplanene er oppløst og ferieavvikling er i gang. Vi lager planer for ukene med ulike tema gjennom hele sommeren:

Uke 26: Piratuke

Uke 27: Livet i fjæra

Uke 28: Åpent tema der vi tar utgangspunkt i barna som er der

Uke 31: Åpent tema der vi tar utgangspunkt i barna som er der

Viktige datoer

10.05 Planleggingsdag

06.06 Sommerfest

Viktige datoer

Uke 29-30

Sommerstengt

Kontaktinformasjon til barnehagen:

Træet barnehage

Berlandsvegen 44

400 21 392/56 15 53 60

[Træet barnehage | Kommunale barnehager \(askoy.kommune.no\)](http://askoy.kommune.no)

<https://www.facebook.com/traetbarnehage>